

Т у у р г с н ö ö н

Орн-нутг цугъарн күүд кедж куладжасн, Октябрьин ончта сәәхн öөн ода болджана. Дöчн джилин дууwr алдршгсн нертә öөн, делгү сәәхн байр-бахмдж болдж туурджана.

Олн-ämtнә седкл-ухан омгар дуурнъг. Орн-нутгимбдн олн-ämtс ончта байран темдглджәнә, арвн доладгч джил „Аврорин“ товмудин халгънас, Алдр Октябрьск социалистическ революц эклсмн.

Октябрьин арвн öдрин эргц орчлнъг догдлулсн болдг, ончта эн öдрмүд күмни тууджд шин цаг эклсмн, эклгдсн шин цагин тууджин унъг-утхнъ—энъгин олн-ämtсд джиргъл делдсн социализм болдг.

Социалистическ революцин 40 джилин эргц, советск олн-ämtст, цуг күүч-көлсчнрт, седкл-уханлань ирлцгсн, ик таалта—сонън джиргъл-бәәдл учрасн болдг.

Мухлаллгънд, даджрлгънд, муульта зовлнъгд йовсн мана орн-нутгин кесг олн күүч-көлсчнр—күнъкл, гүн ухата Коммунистическ партин гардврт, кесг олн түүрү-зүдү даадж, тууджргсн диилврмүд бәрсмн.

Октябрьин революцин хöөн, орн-нутгмбдн—олн зүсн күнд зовлнъ-түүрү үзсн болдг. Гражданск дәәнә цаг, öлн-түүрү цаг, газадин ордудин империалистнр дāvрлә. „Эврә“ орн-нутгимбдн цагъачуд теднлә ханьцла, эдн цугъарн негдәд маниг дархар седлә.

Олн джилмүдин зовлнъ ода ард хоцрдж үлдв, орн-нутгмбдн орчлнъгд ниргдж туурв, күмн äмтни келмдж болдж, күчтә сәәхн орн-нутгт хуwrв.

Тöрскән харсгч дәәнлә, туурксн диилврмүд бәрдж, урдк цагинәр болхла улм батта бсвдн.

Эн тоот диилврмүд элвг орн-нутгимбдн учр—энъкр Коммунистическ партин элдү гардврн нильч.

Öргн, öлзәтә орн-нутгиннъ öнр элвг öрк-булд—хамг келн äмтстә ханьцдж, ниицдж, Хальмг танъгъчмбдн öсдж öргджджәнә.

Хаана харалта хуучн йосна цагт, хальмг улсин зовлнъг кецү бәәсмн. Хоосн, хагсу, харгънсн тег, харнъгъу, сургъуль-эрдм уга хальмгуд бәәсмн.

Октябрьин нильчиг тоолхмн, ода юн болджахиг медхмн, теегәр дуурнъ малмбдн танъгъчимбдн зöөр болджана.

Кесг олн колхозмуд, совхозмуд, ке сәәхн школмуд, кедү олн гермүд бәәнә. Экономикмдн öбдлв, эрдм-сургъуль делгрв, эврә интеллигенц бәәнә, элвг олн кадрмуд öсв.

Эврә келәр дектр, газет гаргъгдна, радио келнә, элвг олн эмчнр, багшнр, сургъульчнр бәәнә, эврә литературта болвдн, эрдмтә-билгтә бичәчнр, поэтнр бәәнә.

Танъгъчд ода 218 школмуд бәәнә, түүнд 19 минъгън бичкдүд сурна. Эврә келн-ämtсәс тавн зун специалистнр—эдл-ахун, эрдм-сургъулин халхар кöдлджәнә.

Йир клуб уга, библиотек уга селән хәтәр, йирн библиотексд 138 минъгън том дегтрмүд бәәнә, дöчн негн больниц, 143 фельдшерск-акушерск пунктс, долан зу шаху медицинск кöдләчнр түүнд кöдлджәнә.

Эдл-аху öбдлүллгънд, эрдм-сургъуль делгрүллгънд, энъгин олн äмтсәс, цуг күүч-көлсчнрәс, күчтә сән кöдлмш кесн учрарн кесгнъ мактмдж болдж нердән туурулцхав.

Хальмг танъгъчин öргн у теегт, хар алтн—нефть, газ олдв. Хәärtә иим зöөр—хәägгәд кегдсн кöдлмшин учр.

Кесн кöдлмшин диилвр олн, Коммунистическ партин килмдж ик, Танъгъчин күүч-көлсчнр цугъарн түүг лавта сәәнәр меднә.